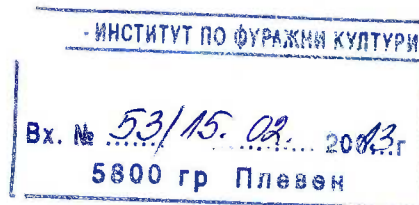


СТАНОВИЩЕ



Върху дисертационен труд на Гл. ас. **ВАЛЕНТИН ИВАНОВ КОСЕВ** за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ на тема „ОБОГАТЯВАНЕ НА ГЕНЕТИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ ПРИ ФУРАЖНИЯ ГРАХ (*PISUM SATIVUM L.*) С ОГЛЕД НА СЕЛЕКЦИЯТА“, по научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“, със шифър **04.01.05.**

От: Проф. д-р Михо Илиев Михов – ДЗИ, Ген. Тошево – пенсионер, гр. Добрич, ЖК „Добротица“, блок 41, вх. „Д“, ап. 3. GSM – 0885729025; E-mail адрес: mihov43@abv.bg

Със Заповед № НП-08-04 от 04/9.01.2013 г. на Председателя на ССА, София съм определен да представя становище относно публичната защита за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по обявения конкурс по шифър 04.01.05 – от Гл. ас. Валентин Иванов Косев.

За публичната защита Гл. ас Валентин Косев е представил всички необходими документи съгласно изискванията на ЗРАС в Р България и Правилника на ССА.

Завършил е Аграрен университет, Пловдив през 1996 г. – Лозароградинарство и педагогика по растениевъдни науки. От 2005 г. е на работа като научен сътрудник в ИФК, Плевен. Общият му стаж е 17 г, .от които като асистент 7 години.

Основните научни интереси на Гл. ас. Валентин Косев са в областта на обогатяване на генетичното разнообразие при фуражния грах (*Prsum sativum L.*) чрез методите на отбора, половата хибридизация и индуцирания мутагенез.

Кандидатът има общо - 19 научни труда, от които 3 по дисертационния труд. Има 5 цитирания, от които 3 в международни списания и 2 в в наши научни конференции и списания.

Актуалност и значимост на проблема. Представеният ми дисертационен труд на Гл. ас. Валентин Косев е посветен на актуален научен проблем, свързан с разработването и изясняването на някои от новите направления при селекцията на граха.

Структура на дисертационния труд. Дисертационният труд обхваща 156 страници, с включени 43 таблици, 38 фигури и снимки. Написан е стегнато и разбираемо. При анализа на данните дисертанта много вярно и точно прави своите тълкования. Подреддането на отделните раздели и обем са в съответствие със Закона и Правилника за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в ССА.

Въведението представя много добре състоянието и проблемите на производството на грах в света и страната. Направена е ретроспекция на използваните методи и проблемите на генетиката и селекцията.

Прегледа на литературата е изграден на повече от 298 литературни източника, от които 108 са на кирилица и 181 на латиница. По-голямата част от използваната литература е от чужди автори публикувани след 2000 г.

Целта и задачите на изследването са формулирани ясно и много подробно.

Материал и методи на изследване. Проведени са голям брой научни изследвания, които са в основата на дисертационния труд. Използвани са съвременни полски и лабораторни методи, специфични за този вид научни изследвания. Голям е арсеналът от математико-статистически методи за обработка на експерименталните данни.

Резултати и обсъждане. В този раздел последователно са представени резултатите на проведените опити. Получените резултати от проведените изследвания са представени коректно, точно и обективно на 156 стандартни страници, 43 таблици и 38 фигури а също така и редица снимков материал характеризиращ обещаващите линии. Те дават нова и полезна информация, относно селекционно-подобрителната работа с граха. Обработен е голям по обем материал, наситен с много математически анализи. Това дава основание на дисертанта да се представи пред научното жури, че вече е изграден научен работник, който може да работи самостоятелно и в колектив в бъдещата си кариера.

Обобщение. Гл. ас. Косев прави обстойно обобщение на извършеното от него на повече от 4 годишни целенасочени изследвания върху частната генетика и селекция на граха от зимен и пролетен тип. Участва в 7 научни проекта и 4 научни конференции с доклади.

Изводи. Отражават в подходяща форма и в доста големи подробности резултатите от проведените изследвания.

Приноси. Формулирани от автора, реално отразяват резултатите от направените изследвания, като приносите са формулирани - от теоритичен и практичен аспект. Разработени са основните параметри на модел на новите сортове грах за зърно и зелена маса.

Научните разработки на Гл. ас. Косев са добре познати и приети от научната общност в страната. В селекцията за голямо научно подтижение се счита създаването и регистрирането на нова генплазма, поради което тя е не само наука и практически усет, тя е изкуство. Гл. ас. Косев показва, че има верен и точен усет. Той вече е включил в сортоизпитване първите си обещаващи линии отбрани в хибридни и мутантни популации.

Участвал е с доклади в четири научни форума с международно участие в Бърно, Р Чехия през 2011 и в Троян през 2011 и 2012 г. Член е на Световната асоциация на бобовите култури от 2011 г.

Притежава компетенции на сравнително високо ниво по компютърни умения. Завършил е курс за обучение на докторанти и научни сътрудници по модул „Основи на научните изследвания“. Има много добри езикови познания, писмено и говоримо по руски и английски език.

Публикации. Във връзка с темата на дисертационния труд са публикувани 3 статии. Освен тези публикации Гл. ас. Косев има още 16.

Цитирания. От представената справка за цитиранията се вижда, че дисертанта до сега е открил 4 цитирания от наши и чужди автори. Това е напълно достатъчно за неговото ниво на работа.

Автореферат. Отговаря на изискванията за защита на образователната и научна степен „Доктор“.

Презентация на дисертацията. Кратка, пълна, обхващаща цялата работа. Показва по най-добрия начин направеното от дисертанта по проблема.

Критични бележки. Някои от изреченията са доста дълги. По възможност да се придава краткост и яснота в изказа. Това важи особено много за бъдещите му научни трудове.

Препоръки. Да се съхранят всички критични бележки (и от други колеги), да се анализират и да се вземат предвид в бъдещата му научна работа. Всички направени критични бележки и препоръки не омаловажават направеното до тук.

Заклучение

Приносителите на дисертационния труд са безпорни. Убеден съм, че той ще бъде оценен по достойнство от всички специалисти и производители на грах. Като цяло заслужава висока оценка и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на ПЗАСТ на ССА.

Като имам предвид значимостта, обхвата на научните изследвания, постигнатите резултати и приноси за развитието на аграрната наука и практика предлагам на почитаемото жури да гласува **положително** и да **избере** Гл. ас. Валентин Косев за придобиване на научната степен „Доктор“ по шифър 04.01.05 - „Обогатяване на генетичното разнообразие при фуражния грах (*Pisum sativum* L.) с оглед на селекцията“, специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“.

Гр. Добрич

Проф. д-р М. Михов

